

## 5. Natura 2000 – Flagermus

### **Forholdet til Miljøvurderingsloven og Viborg Kommunes handleplaner for EU's Natura 2000-områder og dyrearter på habitatdirektivets bilag IV-arter.**

Det fremgår af miljørapportens side 9 (1. IKKE-TEKNISK RESUMÉ at *Miljørapporten udgør både en miljøvurdering af kommuneplantillægget og lokalplanen samt en miljøkonsekvensvurdering af projektet*), at der således er udarbejdet en samlet miljørapport for både den gennemførte planlægning og det ansøgte projekt. Det er ikke beskrevet i rapporten, hvorledes man har sikret sig, at miljørapporten lever op til kravene i Miljøvurderingslovens § 6.

I Danmark skal EU's udpegede Natura 2000-områder opfyldes løbende gennem kommunernes handleplaner. I planerne fastsætter staten mål for perioden, mens kommunerne står for at udføre handleplanerne.

Det er anført i miljørapporten, at den dækker over både planlægning og det ansøgte projekt, men det er ikke muligt at sikre sig, at dette skulle være tilfældet på det foreliggende grundlag. Dette er især begrundet i, at der ikke er en (klar) adskillelse i rapporten af afsnit, der dels er rettet imod en miljøvurdering af planlægning og dels er rettet imod en miljøkonsekvensvurdering i projektet. Det er således ikke muligt for læseren at sikre sig, at miljørapporten lever op til kravene i miljøvurderingslovens afsnit II og III og dermed op til lovens § 6.

Som konsekvens af ovenstående står det ligeledes klart, at miljørapporten og den gennemførte miljøvurderingsproces ikke kan leve op til kravene om håndtering af interessekonflikt i miljøvurderingslovens § 40, stk. 1 og § 40, stk. 2 for så vidt angår EU's Natura 2000-områder. Dette er især begrundet i det forhold, at den samme myndighed, Viborg Kommune, både er planlæggende og miljøvurderende i.f.t. den gennemførte planlægning samtidig med, at den selvsamme myndighed ligeledes har skullet sikre sig, at den udarbejdede miljørapport opfylder minimumskravene i miljøvurderingsloven, jf. lovens §24, stk. 1. Det fremgår ikke af miljørapporten eller det bilagsmateriale, som Viborg Kommune har lagt på egen hjemmeside, hvorledes kommunen har sikret sig, at kommunen både kan være koncipist af miljørapporten og samtidig leve op til minimumskravene uden at der foreligger en konflikt med kravene i miljøvurderingslovens § 40, stk. 1 og § 40 stk. 2.

Konklusivt er det uklart hvorvidt miljørapporten lever op til Miljøvurderingslovens § 6 og at der, som konsekvens heraf, ikke er sket den nødvendige funktionelle opdeling af myndighedsansvaret i sagen i overensstemmelse med Miljøvurderingslovens § 40.

### **Miljørapporten indeholder ingen konsekvensvurdering for bilag IV-arter i Natura 2000-området Skals Ådal, N30 og H30 samt Tjele Langsø og Vinge Møllebæk, N33 og H33.**

Der er tilløb fra Tjele Langsø gennem Vinge Møllebæk til Skals Å. Skalsådalene har mange vandløb, overdrev samt våd- og lavbundsområder. Flagermus er ifølge Habitatdirektivet art. 12

en bilag IV-art, hvor direktivet beskriver et regelsæt, at arten er omfattet af forbud mod bl.a. drab, forsætlig forstyrrelse, samt beskadigelse og ødelæggelse af yngle og rasteområder. Håndbog om dyrearter på Habitatdirektivets Bilag IV, Del 2 – Odder og flagermus er en opdatering af faglig viden. Håndbogen blev udgivet 29. april 2024 og er ikke anvendt i de primære miljørapporter for hhv. Sjørring og Kvorning. Der forekommer ikke et separat afsnit i miljørapporten om en konsekvensvurdering over for skader på flagermus ved opstilling af vindmøller og solceller ved Sjørring og Vinge/Tjele. Det samme er gældende for en konsekvensvurdering, at - ud fra bedste videnskabelige viden - skal der beskrives *fravær* af skader på det internationale naturbeskyttelsesområde. Der er beskrevet forekomst af skader på flagermus, og det vil således være en væsentlighedsvurdering, som ikke kan danne gyldig grund for en § 25 tilladelse.

**Håndbog om dyrearter på Habitatdirektivets bilag IV Del 2 – Odder og flagermus** er en opdatering af faglig viden, som blev udgivet 29. april 2024. Det er en videnskabelig rapport fra DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi, nr. 603 og er udarbejdet for Miljøstyrelsen.

Miljøstyrelsen har 20. juni 2024 udgivet et notat Q&A som supplement til Håndbogen.

Fagligt notat fra DCE: Flagermus, vindmøller og solceller udgivet 10. februar 2025 **07** I er ikke inddraget i Miljørapporten for Vinge/Tjele og Sjørring.

**I Miljørapporten for Vinge/Tjele er der henvist til Forvaltningsplanen fra 2013 for bilag IV arter og for Håndbogen fra 2024.**

**I Miljørapporten for Kvorning er der ikke henvist til Forvaltningsplanen fra 2013 for bilag IV arter og for Håndbogen fra 2024, og der er ikke foretaget undersøgelser om forekomst af flagermus i området. Der er post festum i den senere udkomne Miljørapport for Vinge/Tjele foretaget et enkelt 'snapshot' med lytteboks i 2024, dvs. for kun ét år.**

**I Miljørapporten for Sjørring er der kun henvist til Forvaltningsplanen fra 2013 for bilag IV arter og ikke Håndbogen fra 2024.**

Håndbogen er udgivet af DCE, og udgør en videnskabelig rapport om bilag IV-arter, hvortil den indeholder faglig vejledning og anbefalinger ud fra arternes biologi. Miljøvurderingsloven fastslår, at man i en miljøkonsekvensrapport skal tage hensyn til gældende viden og vurderingsmetoder, ligesom der skal tages hensyn til tilgængelige resultater af andre relevante vurderinger foretaget i henhold til anden lovgivning. Det er derfor relevant, at den ny viden i DCE Håndbogen fra 2024 og det faglige notat fra 2025 anvendes som supplerende faglig viden, set i forhold til at der kun er refereret til forvaltningsplanen fra 2013.

Miljøstyrelsen har generelt beskrevet, at der i en miljøkonsekvensrapport redegøres for hvilke metoder, der er anvendt til at undersøge bilag IV-arterne, og at der sagligt redegøres for, hvorvidt undersøgelserne er fyldestgørende og retvisende. I denne forbindelse er det *relevant*, at man forholder sig til indholdet i den nye håndbog, som udgør ny viden og derfor haft inkluderet et afsnit herom i miljøkonsekvensrapporten.

**Habitatdirektivet art. 12** beskriver et regelsæt for at bilag IV-arter er omfattet af forbud mod bl.a. drab, forsætlig forstyrrelse, samt beskadigelse og ødelæggelse af yngle og rasteområder.

**Ansøger har ikke inkluderet ny viden fra Håndbogen 2024 med tillægsnotat fra 2025, og der er ikke inkluderet et afsnit i miljøkonsekvensrapporten om Håndbogens ny viden.**

**Det er også relevant, at ansøger ikke har underbygget sit valg af undersøgelsesmetode og omfang ud fra det konkrete projekt, og at man ikke beskriver, hvorfor disse valg er tilstrækkelige.**

**Ansøger har ikke haft fokus på, hvilken redegørelse for valg (fravalg) af metode til undersøgelse af bilag IV-arter, herunder at have redegjort for undersøgelsesdesign og omfanget heraf, der har relevans for Vinge/Tjele, Sjørring og Kvorning projektet.**

I Sjørring opstilles vindmøller og solceller i en afstand fra 0-20 m. fra Lindum Skov. Lindum Skov er et ca. **1.170 ha** stort, sammenhængende skovområde, der ligger på et kuperet højdedrag mellem Skals Å og Tjele Langsø. I miljørapporten er der for bilag IV arter foretaget vurdering med et "snapshot" på flagermus med enkeltstående tidspunkter med seks lyttebokse. I 2023 er det to døgn i juni og 2 døgn i august. I 2024 er der foretaget lytninger i juli og september.

I Kvorning, hvor der opstilles solceller, er der foretaget 'snapshot' i juli og september 2024.

I Vinge/Tjele, hvor der opstilles solceller, vindmøller og etablering af energiklynge, er der foretaget undersøgelse med lyttebokse. I 2023 er det to døgn i juni og 2 døgn i august. I 2024 er 16 lyttebokse opsat 7 døgn i juli og 16 døgn i september.

I Bilag 25 side 17, er det anført, at Rambøll anbefaler undersøgelse, som udpeger yngle- og rastesteder hhv. træer og bygninger for flagermus i de områder, der ligger indtil 200 meter fra de dele af projektområder, hvor der vil forekomme ramning af spuns og stativer til solceller, da støj fra rammeaktiviteter vurderes ikke at påvirke flagermus på længers afstand end hhv. 2000 meter for bygninger og træer. Dette er for så vidt kun foretaget i hovedområdet, men ikke for Sjørring og Kvorning.

Grundige undersøgelser er nødvendige for at konstatere om der er faste forekomster af flagermus i et område, om det er del af ynglestedet for flagermus, og hvordan de forskellige arter bruger området i løbet af sommerhalvåret (april-september). Flagermus' brug af landskabet er kontekstafhængigt og meget fleksibel. Derfor skal undersøgelser inkludere større områder i oplandet omkring selve projektområdet.

Der findes mange døde flagermus ved vindmøller opstillet i eller nær skov, og modelleringer viser, at risikoen for vindmøllekrab af flagermus er forhøjet op til 5 km fra skov og vådområder

Områder med mulige yngle- og rastesteder skal udvides til ikke kun at være i Vinge/Tjele, men også områder i Natura 2000 såvel som nærområder, der er med til at oppebære status for arten. Større skovområder nord for Tjele Langsø, hvor der findes mange ældre træer og ubenyttede landbrugsbygninger, foreslås udtaget af Kommuneplanen og vil ikke længere blive karakteriseret 'som et støjfrit område' i driftsfasen, og dette område bør undersøges for mulige yngle- og

rastesteder for flagermus. Derudover nedlægges 26 ældre ejendomme ved Vinge/Tjele heraf flere, med ubenyttede udhuse, som også kan være yngle- og rastesteder for flagermus.

Det er meget problematisk at opstille vindmøller nær skovområder, hvor der er flagermusegnede træer, der udgør yngle- og rasteområder. I de skovområder/træer, der forefindes ved Vinge/Tjele og Sjørring, er der egnede levesteder for flagermus - herunder yngle- og rasteområder - beskrevet i miljørapporten. Det vil dernæst være relevant at foretage flagermusundersøgelser med henblik på at kunne artsbestemme dem, da der er store individuelle forskelle på flagermusenes aktionsradius. Der er ikke foreliggende viden om yngle- og rasteområderne for de aktuelle arter. I miljørapporten har det på baggrund af de foreliggende flagermusundersøgelser ikke været muligt at vurdere, hvilke arter der flyver i nærheden af vindmøllerne, f.eks. hvis der udgår ledelinjer fra yngle- og rasteområdet og ud til vindmøllerne. I miljørapporten vil man søge dispensation fra skovbyggelinjen i forbindelse med opstilling af vindmøller, men der er ikke beskrevet om de påtænkte fældningstruede træer er velegnede levesteder for flagermus.

Vindmøllerne ved Sjørring er 185 m høje og opsættes på et fladt jordareal neden for skovarealet. Dette skovareal er beliggende på et meget stejlt terræn. Møllevingerne når ned på en højde på 13 meter over skovbryn og læhegn, som fungerer som ledelinje for flagermus i området. Der beskrives kollisionsrisiko, og i miljørapporten er angivet flere steder at der 'ikke kan afvises drab på enkelte individer (s. 175)'.

Vindmøllerne ved Vinge/Tjele er 185 m høje og står flere steder inden for skovbyggelinjen og ved skovbryn og læhegn, som fungerer som ledelinje for flagermus i området.

Ved solcelleanlæggene i Sjørring, Vinge/Tjele og Sjørring er der ikke undersøgt, hvorvidt projektet medfører inddragelse af jagt- og fødesøgningsområder for flagermus, samt om projektet medfører overskæring eller fjernelse af ledelinjer til og fra et yngle- og rasteområde. Der er ikke foretaget en vurdering af, hvorvidt inddragelse af fødesøgningsområder reelt vil medføre ødelæggelse af yngle- og rasteområder, hvis f.eks. flagermusenes fødegrundlag forsvinder i de nærliggende Natura 2000-områder. Der er ikke foretaget en vurdering af, om overskæring eller fjernelse af ledelinjer vil medføre, at de flagermusarter, som benytter sig af disse, afskæres fra deres omgivelser i et sådant omfang, at de ikke længere kan søge føde og dermed dør.

Der er ud fra de konkrete omstændigheder herunder karakteristika, størrelse, udformning og geografiske placering ikke foretaget en vurdering af den nødvendige undersøgelsesperiode, herunder at disse overvejelser ikke indgår i miljøkonsekvensrapporten. Hverken borgere, myndigheder eller klageinstanser kan se disse overvejelser. Der har ikke været overvejelser hvorvidt, det har været nødvendigt at foretage en grundigere flagermusundersøgelse som nu er på 2 år. Det vil i sagens natur være sådan, at ved en længere undersøgelsesperiode vil der være flere tilgængelige undersøgelsesresultater, der kan beskrive påvirkningen af flagermus.

Der er foretaget "snapshot" lytning af flagermus med seks detektorer 26.-28. juni samt 28.-29. august 2023 i Sjørring. I 2024, er der anvendt 16 lyttebokse for områderne Sjørring, Vinge/Tjele og Kvorning, hhv. 7 døgn i juli og 16 døgn i september.

Rambøll har anvendt lytteudstyret Wildlife, som også anbefales i Håndbogen. Ved anvendelse af software til at artsbestemme flagermusen, har Rambøll anvendt et program, Kaleidoscop, som Håndbogen ikke har angivet. Der har ikke været visuel observation eller direkte lytning med det menneskelige øre for at foretage en artsbestemmelse i observationsfeltet. Der er ikke angivet en beskrivelse af om den pågældende flagermusobservatør er trænet og om dennes erfaring. Der er ikke foretaget en redegørelse for valg (fravalg) af observationsområder.

I Sjørring, Vinge/Tjele og Kvorning området for opstilling af vindmøller og solceller er der mange bygninger med flagermus. Det fremgår ikke i myndighedens beskrivelse, om man har rådført sig med en vildkonsulent, og om man følger dennes påbud og metoder, hvis der foretages en nedrivning af bygningerne.

I driftsfasen vil vindmøller uundgåeligt medføre kollisionsrisiko for arter af flagermus og fugle, men den er vurderet som 'middel' i den såkaldte Rambøll rangerede konsekvensvurderingsskala, som ikke er videnskabelig valideret. I miljøkonsekvensrapporten er der beskrevet og dokumenteret skadelige indvirkninger på Bilag IV arter, men samtidigt konkluderer man, at der ikke er væsentlige negative miljøkonsekvenser. Det er ikke i overensstemmelse med Habitatdirektivet og beskyttelse af bilag IV arter.

**Nationalt Center for Miljø og Energi, DCE - Dato: 10. februar 2025 | 07 udgav fagligt notat: Flagermus, vindmøller og solceller Uddybning af udvalgte emner i Håndbog om dyrearter på Habitatdirektivets bilag IV, del 2.** Publikationen udgivet af - nu Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø (SGAV).

Den faglige rådgivning, vurderinger og anbefalinger bygger på den nyeste forskning og er udarbejdet under hensyntagen til manglende viden om problematikker om anlæg til produktion af vedvarende energi og beskyttelse af flagermus.

**Ved opstilling af vindmøller og solceller ved Vinge/Tjele og Sjørring er det et område med høj risiko for påvirkning af flagermus, hvor der er høj risiko for vindmølledrab og habitattab. Det er et typisk landskab med større skov – Lindum og Bigum skov, større skovområder ved Vinge og Tjele, den større sø - Tjele Langsø, mange vandløb til Skals Å i Skals ådalen, vådområder, og det fjordnære areal Hobro.**

Hvis man vil opretholde de forskellige flagermusarters status, skal man derfor anvende *forsigtighedsprincippet*.

Dette understøttes også af viden om, at der er dårlig sammenhæng mellem aktiviteten af flagermus registeret i før-undersøgelser og mortaliteten ved vindmøllerne i driftsfasen.

I miljørapporten for Vinge/Tjele og Sjørring har før-undersøgelserne været utilstrækkelige i tid og rum som grundlag for vurdering af risikoen for vindmølledrab, idet der er blot enkelte nætter midt på sommeren og i sensommeren på få lokaliteter i et projektområde, der er undersøgt.

Aktiviteten af flagermus er meget variabel i tid og rum. Specielt i trækområder er der stor variation i løbet af året, og formentlig også fra år til år.

I det seneste udgivne faglige notat 10. februar 2025 **07** | er citeret følgende: **Med den øgede viden om vindmøllers påvirkning af flagermus og behovet for beskyttelse af flagermus, bør før-undersøgelser for både hav- og landvindmøller i udgangspunkt være toårige fra april til og med oktober. Før-undersøgelser skal dække både foråret, hvor insektmængderne er meget små, og enkelte små områder, der kan være meget vigtige for flagermus, samt forårstræktiden, sommeren og efteråret for at få grundig viden om flagermusaktiviteten i og omkring et projektområde.**

Alle påtænkte opstillede vindmøller ved Sjørring bliver placeret lige op ad skovkanten, og mindste én af vindmøllerne er påtænkt at have møllevinger til at gå ind over skoven. Ved Vinge/Tjele står flere af vindmøllerne inden for skovbyggelinjen. Det er således vigtigt, at der skal gennemføres 2-årige før-undersøgelser, når der er mindre end 3 km til større skove (>10 ha), større søer, vandløb og lysåbne naturområder såsom vådområder, enge og overdrev. Lindum og Fastrup skove nord og øst for Tjele Langsø, som grænser op til Sjørring solcelle og vindmølleområder, er større end 10 ha. Tjele Langsø, som ligger lige ved Vinge/Tjele og Sjørring er en større sø, der er 9 km. lang. Der er store lysåbne naturområder i Skalsådalene med mange små vandløb, enge, overdrev og vådområder. Ved Vinge/Tjele er der også større skovarealer med Flarup, Gammelby og Sønderhede plantager, som omkredser energiparken.

Derudover anføres at, driftsstop af vindmøllerne afværger ikke påvirkningen i form af tab af levesteder ved opstilling af vindmøller i skov.

Endvidere beskrives, at **I områder med høj risiko for kollisioner eller tab af levesteder for flagermus bør der ikke opstilles vindmøller, hvis man vil undgå at påvirke flagermusenes status. Områder med høj risiko er i og omkring (<1 km) skov, (inkl. produktionsskov og plantager), i og ved større vådområder, søer, vandløb og fjorde.**

Ved opstilling af solceller er effekter af solcelleanlæg på flagermus, deres brug af landskabet og flagermusbestandes status meget dårligt undersøgt. Undersøgelserne viser dog også, at aktiviteten af flagermus er lavere både over solcelleanlæg og langs eksisterende levende hegn omkring anlæggene end aktiviteten over kontrollokaliteter på marker og langs eksisterende levende hegn i det omkringliggende landskab

Samlet indikerer resultaterne, at solcelleanlæg kan medføre en forringelse af kvaliteten eller tab af fourageringsområder for flagermus, og forringelsen vil (sandsynligvis) være mere markant, jo større flagermusaktivitet der er på den lokalitet, hvor anlægget placeres.

Store, glatte overflader kan fungere som akustiske spejle. Det fænomen anvender flagermusene til at finde vandflader, når de skal drikke. Store, glatte flader som på solcellepaneler kan dog også, afhængigt af hvordan de er vinklet, forstyrre flagermusenes ekkolokalisering og øge risikoen for, at flagermus kolliderer med solcellepanelerne.

**I notatet anbefales, at solcelleanlæg ikke bør anlægges i eller tæt på gode levesteder for flagermus, fx skove, tørre og våde naturområder (fx søer, moser, enge, overdrev),**

*lavbundsarealer og lign. arealer med potentiale som naturområder og gode jagtområder for flagermus (fx drænede enge og afvandede søer).*

**Konklusionerne for beskrivelse af konsekvenserne er misvisende, da der ikke er konsekvensvurdering udført ud fra bedste videnskabelig viden og anbefalinger fra Håndbogen 2024 og 2025.**

**Det bemærkes, at hvis Viborg Kommune som miljøvurderingsmyndighed overvejer at tillade et projekt, der kan ødelægge eller beskadige et yngle- eller rasteområde for en bilag IV-art, skal en række betingelser være opfyldt, jf. habitatdirektivet.**

I praksis skal følgende betingelser være opfyldt, hvis en fravigelse skal gennemføres i forhold til et VE-anlæg og habitatbekendtgørelsen:

- 1) Der ikke findes et tilfredsstillende alternativ
- 2) Fravigelsen må ikke hindre, at den pågældende bestands gunstige bevaringsstatus opretholdes i dens naturlige udbredelsesområde
- 3) Det ansøgte har til formål at sikre hensyn til den offentlige sundhed og sikkerhed eller af andre bydende nødvendige hensyn til væsentlige samfundsinteresser, herunder af social og økonomisk art, og hensyn til væsentlige gavnlige virkninger på miljøet.

Med lov nr. 614 af 11. juni 2024 kræves en ansøgning efter skovloven, før SGAV kan tage konkret stilling til projektet, herunder vurdering af alternative placeringsmuligheder. SGAV skal bl.a. vurdere påvirkning af bilag IV-arter. Alternative placeringsmuligheder er ikke undersøgt tilstrækkeligt med placering ved planlagt motorvej vest for Viborg. Industriområdet har et stort energibehov og er beliggende tæt ved den planlagt fremtidige motorvej ved Viborg, og man har i 2022 ved indstilling i Viborg Byråd til placering af Viborg Go Green stirret sig blind på ét område og ikke set alternativer vest for Viborg. Herved har man post festum ikke planlagt de store arealkrævende energiparker i Kommuneplan 2025-2036 i nærhed til motorvej.

Den første betingelse forudsætter, at der forinden er undersøgt forskellige alternativer, hvilket typisk allerede vil indgå i forbindelse med miljøvurderingen af projektet. Kravene til beskrivelsen af alternativer omfatter kun de rimelige alternativer, som bygherre har undersøgt, og som er relevante for projektet og dets særlige karakteristika. Viborg Kommunes plan for placering af VE anlæg (Juni 2023) tog heller ikke stilling til, om der kunne være alternative placeringsmuligheder uden for væsentlige nærområder der også i sig selv oppebærer status for Natura 2000-områder, i fredskov, § 3 natur, vandmiljø med store grundvandsinteresser, landskab, kulturarv og fredede bygninger i herregårdslandskab.

I forhold til den anden betingelse, så forudsætter denne, at der er udført fyldestgørende undersøgelser af den konkrete bilag IV-art med henblik på, at der er et vist kendskab til bestanden og dens tilstand i området, eftersom bestandens bevaringsstatus skal opretholdes. Miljørapporten har som anført oven for ikke fyldestgørende undersøgelser.

I forhold til den sidste betingelse bemærkes det, at det vil bero på den konkrete sag, herunder det konkrete projekt, om denne betingelse er opfyldt.

Der er intet reelt alternativ vurderet. Et grundkrav i VVM-processen er, at der skal vurderes "realistiske alternativer til projektets placering, udformning eller gennemførelse".

I denne sag er alternativet udelukkende beskrevet som "intet".

Der er **ingen vurdering af:**

- En anden placering med lavere konfliktgrad,
- Andre teknologier (f.eks. solceller på erhvervsbygninger, geotermi eller havvind),
- Kommunale investeringer i regionale projekter.

Dermed opfyldes ikke kravet om alternativvurdering i henhold til både dansk og EU-ret, hvilket i sig selv bør føre til, at planen annulleres.

Det bemærkes, at projektet ikke overholder habitatdirektivet og mål for at undgå tab af bilag IV arter, skade på Natura 2000-områder, og habitatstab.

Endvidere har SGAV i skrivelse j.nr. 2025-6320, Ref. JUSHA den 25. februar 2025 (svar på udtagning af 98 ha solceller og vindmøller ved Vinge/Tjele) angivet i forbindelse med påvirkning af fredskov ved hovedprojektet ved Tjele udtalt, at jf. skovlovens §11 i lovbemærkning tænkes ved væsentlige samfundsmæssige hensyn bl.a. på etablering af vejanlæg og ledningsanlæg til forsyning med el, gas og vand.

Viborg Kommune fraviger habitatdirektivet på alle tre ovennævnte betingelser.

Danmark er forpligtiget til at bevare eller forbedre målsætningen for Natura 2000-områder, så den samlede forekomst af naturtyper og arters levesteder i Natura 2000-området - uanset om de er kortlagt - skal være stabil eller i fremgang, såfremt de naturgivne forhold giver mulighed for det.

Der er i miljørapporterne Vinge/Tjele og Sjørring beskrevet en kvalitativ sammenfatning af konsekvenser for flagermus og ikke på bedste videnskabelige vis. I miljørapporten for Kvorning, er der ikke beskrevet data fra lyttebokse, men først i den senere udgave for miljørapporten for Vinge/Tjele. Der har ikke været udgivet én samlet miljørapport for Energipark Tjele, idet Sjørring og Kvorning's anlæg skal levere strøm til hovedanlægget ved Vinge/Tjele.

Der er tillige ikke medtaget øvrige VE projekter i samme område planlagt af Viborg Kommune i Vesterkær, Hammershøj og Hejring, Mariagerfjord Kommune i Hejring, samt af Mariagerfjord Kommune øst for Nr. Onsild. De samlede kumulative påvirkninger er ikke beskrevet for hele Skalsådal samt Tjeles Natura 2000-områder N30 og N33.



